

MAGYAR LAPOK

XI. évfolyam, 210 (3074) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, 1942 szeptember 18

Egymásután dőlnek romba Stalingrád belvárosának házsorai

Az észak felől előnyomuló német csapatok elérték a belvárostól elválasztó utolsó magaslatot is. — Angol-amerikai hajókaravánt sülyesztettek el a németek az Északi Jeges-tengeren(?) — Újabb amerikai csapatok érkeztek Angliába

Zürichből jelentik: A Sztalingrádi szovjet csapatok kétségbeesetten szívós ellenállását a svájci sajtó általában csupán az elkerülhetetlen döntés késleltetésének mondja, amely nem változtat azon, hogy a város sorsa megpecsételődött. Egy német páncélos oszlop tegnap délután elérte azt az utolsó magaslatot, amely az észak felől támadó németeket elválasztotta a város belsejétől. A magaslat körül órákhosszat példátlanul heves harc tombolt. A rommá lőtt külváros sorsa most elérte a belvárost is. Házsorait egymás után döntik sorra a német tüzérség gránátjai és a repülőbombák. A nyugati és déli irányból támadó németek szintén előnyomultak a belvárosba vezető utcákon, ahol most elkezdődött harc folyik.

Erősen tartja magát a hajókaraván elsüllyesztésének híre

Rómából jelentik: (MTI) A Messagero berlini tudósítójának jelentése szerint a birodalmi fővárosban továbbra is határozott formában tartja magát a hír, hogy a német légi és tengeri erők a Jeges tengeren elpusztítottak egy angol-amerikai hajókaravánt, amely utánpótlást szállított a Szovjetnek. A német fővárosban minden percben várják a hivatalos jelentés kiadását a karaván elpusztításáról.

Berlinből jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Német harc-repülőgépek péntekre virradó éjszaka Anglia keleti partjain kikötőbeindulást és más hadifontosságú célpontokat bombáztak.

Amszterdamból jelentik: (MTI) Az Inter Inf. jelenti: Az Egyesült Államokból újabb csapatok érkeztek Angliába.

Bombákkal árasztották el a németek az el Alameini angol ütegállásokat

Berlinből jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Katonai helyről nyert értesülés szerint német harc-repülőgépek az egyiptomi arcvonalon ismét mindenféle ürméretű bombával árasztották el az angol tábori és ütegállásokat El Alameinnél. Más

német gépek támadása az angol utánpótlási forgalom ellen irányult az Alexandria felé vezető parti országúton, valamint az angolok több repülőtere ellen. Sok brit gépkocsit sikerült lángbaborítani repülőgépek tüzeivel.

Berlinből jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: A Führer Hermann Graf főhadnagynak, egy repülőezred vadászszázad parancsnokának a kardokkal és gyémántokkal díszített tölgyfalombot adományozta a vaskezeszt lovagkeresztjéhez és a következő táviratot intézte hozzá:

— Soha el nem múló hősiesség, agartásának elismeréséül s népünk szabadságáért folyó harcban 172-ik leggyőzelmé alkalmából adományozom mint a német véderő 5-ik katonájának, a legmagasabb német kitüntetését, a kardokkal és gyémántokkal ékesített tölgyfalombot a vaskezeszt lovagkeresztjéhez. Hitler

A Führer a legmagasabb német kitüntetését eddig a következőknek adományozta: Molders ezredes, Galland ezredes, Göllog őrnagy, Marseille főhadnagy és Graf főhadnagy.

London nem találja örvendetesnek az új-guineai helyzetet

Amszterdamból jelentik: (NTI) A londoni rádió a japánok új-guineai előnyomulásáról megállapítja, hogy az új-guineai hírek egyáltalában nem örvendetesek. A japánok Port Moresby elfoglalásával befejeznék Új-Guinea meghódítását is és ezzel Ausztrália megszállásához nagyjelentőségű ugródeszkát szereznek. Még fontosabb az, hogy a szövetségesek ilyen hadművelet által legjobb kiindulási pontjaikat veszítik el.

Tokióból jelentik: (NTI) Tani új japán külügyminiszter rádió útján tett nyilatkozatában kijelentette, hogy tovább fogja erősíteni az együttműködést a tengelyhatalmakkal, segít megtörni Anglia és Amerika becsvágyát és doigozik az új világrend létrehozásáért.

Amszterdamból jelentik: (NTI) Az angol hírszolgálat szerint az ausztráliai hadügyminiszter közölte, hogy az ausztráliai haderőből eddig 23.250 katonai esett fogságba, illetve tünt el.

Madagaszkárban megszűntek a harcok (?)

Vichy. (MTI) A Német TI jelenti: Madagaszkár főkormányzója megbeszélést kezdett a brit főparancsnoksággal. A brit követelések elfogadhatatlanok voltak, ezért a főkormányzó elhatározta, hogy a végsőkig védelmezik a szigetet.

Vichyből jelentik: (MTI) Az OFI jelenti: Olyan hírek terejték el, hogy Madagaszkáron megszűntek az ellenségeskedések. Ezt a hírt jól értesült körökben valószínűnek tartják, mert a tulerőben lévő angol erőkkel szemben a francia ellenállás kielégítő.

Ismét véres tüntetések voltak Bengáliában

Bombayból jelentik: (OFI) Kedden délután ismét heves összecsapásokra került sor Bengáliában a rendőrök és a tüntető hinduk között. A rendőrség több helyen fegyverét használta, minél következtében 3 hindu meghalt, egy megsérült. Ahmed Abadban hét városi vezető személyiséget és négy volt tanácsost letartóztattak. A tüntetők meg-

kísérelték a városháza épületének felgyújtását.

ROOSEVELT SZEMÉLYES MEG BIZÁSSAL KÜLDTE A Vatikánba TAYLORT (?)

Rómából jelentik: (NTI) Vatikánban nem tudnak arról, hogy John Taylor, aki csütörtökön érkezett a

Vatikánvárosba, hozott-e magával levelet Roosevelt elnöktől a pápához. Nem tartják azonban kizártnak, hogy az elnök személyes megbízást adott képviselőjének.

Faruk király hirtelen megbetegedett

Kairóból Szófiába érkezett jelentés szerint Faruk egyiptomi király hirtelen megbetegedett. A hivatalos közlés szerint egészségi állapota némi aggodalomra ad okot.

BETEG A TÜRÖK KÜLÜGYMINISZTER

Ankarából jelentik: (NTI) Memendzsoğlu török külügyminiszter néhány nap óta beteg és kénytelen ágyban maradni.

BUKARESTBEN ESTE 7-TŐL REGGEL 7-IG VAN ELSÜTETÉSE

Bukaresti jelentés szerint a román főváros katonai parancsnoksága elrendelte, hogy Bukarestet este 7 órától reggel 6 óráig kell elsütíteni.

Sebesültszállító repülőgépet ajándékozott a Führer Kállay miniszternek feleségének

(MTI) Hitler vezér és kancellár egy hatalmas négymotoros sebesültszállító repülőgépet adományozott Kállay Miklós m. kir. miniszterelnök feleségének, aki a repülőgépet a Vöröskereszt rendelkezésére bocsátotta. A repülőgépet ma adta át a Führer megbízottja Hewel rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter Kállay Miklósnak.

(MTI) A Kormányzó Ur Hewel birodalmi rendkívüli követ meghatalmazott miniszternek, aki a Führer által adományozott vöröskeresztes repülőgépet Budapestre kísérte, a Magyar Érdemrend nagykeresztjét adományozta.

A magyar női küldöttség látogatása Viipuriban

Helsinkiből jelentik: (MTI) A Finnországban időző magyar küldöttség tagjai, csütörtökön Szabó György magyar követ társaságában ellátogattak Viipuriba, majd Punkajarjuba, ahol a hadikórház és a szabadságos katonák otthonát nézték meg. A tiszteletükre rendezett ebéden Luukkonen asszony, a finn Lotta vezetője meleg szavakkal méltatta Finnország és Magyarország szoros kapcsolatát.

Milyen veszteségei voltak eddig a polgári lakosságnak a légitámadásokban?

(Stud.) Az 1939 őszén kitört újabb világháború légitámadásai először a lengyel városok polgári lakosságát tizedelték meg. Varsóra a német gépek az első 72 óra leforgása alatt 2000 bombát dobtak le, ezek 300 személyt öltek meg. A falvakban az első héten 200-nál több nő vesztette életét a ledobott bombáktól. Varsóban végeredményben 15.000 lakóból közül 12.000 teljesen elpusztult. Ezek közül csupán 63-nak omlott be a pincéje s így az áldozatok ezreinek mindössze 4 százaléka lelte halálát a pincékben. Ezzel szemben 14,0 százaléka az áldozatoknak a lakásokban, 80 százaléka pedig menekülés közben az utcákon és tereken vesztette életét. Ezek az adatok bizonyították be első ízben a lakosság helyes magatartásának szükségességét és a légvédelmi rendszabályok hatásosságát. Megállapították azt is, hogy amennyiben a pincék a szükséges eszközökkel rendelkeztek volna, a pincében elpusztult áldozatok egy részét is sikerült volna megmenteni.

Finnország és Jugoszlávia veszteségei

1939/40. telén a finn városok polgársága élte át a légháború borzalmaival. Helsinkiben a háború első 48 órájában 11 ház égett le, 223 megromlott, 15 öseomlott, 80 személy meghalt, 160 megsebesült. A hadjárat első hetében egész Finnországban 500 halottat vesztett a polgári lakosság. December 1 és január 30-ika között 207 finn helység ellen 643 légitámadást hajtottak végre a szovjet repülők, ledobtak összesen 20.337 robbanó- és gyújtóbombát. A polgári lakosság 377 halottat, 323 súlyos és 585 könnyebb sebesültet vesztett. Helsinkiben lakossága összesen 167 támadást élt végig, az itt ledobott bombák száma 3341 volt, ezek 377 polgári személyt megöltek, a súlyos sebesültek száma 323, a könnyebbeké 585 volt. Az egész hadjárat során 516 finnországi helység ellen 2075 támadást intéztek a vörös gépek. Ledobtak összesen 95.409 bombát, a polgári lakosság összes vesztesége 640 halott és 1583 sebesült volt. Ezek az adatok is meggyőzően bizonyítják a lakosság helyes magatartásának és a közismerten jól működő finn légvédelem hatásosságának veszteségesökkenő hatását.

Ugyancsak kivette részét a légháború borzalmaiból a háborúba felelőtlenül behajszolt Jugoszlávia fővárosa. A német stukkák a légvédelmi szempontból teljesen készületlen városra az első 48 óra leforgása alatt 4000 robbanó- és gyújtóbombát dobtak. 2010 lakóház — a lakóházak 33 százaléka — rombadólt, a romok között 12.000 polgári személy vesztette életét, a sebesültek száma meghaladta a 30.000-ot.

„Bomben auf England”

A légháború legnagyobb arányokban nyugaton bontakozott ki, a német és angol léghaderő rendszeresen támadja a hátszágai városokat és egyéb fontos helységeket. A szigetország ellen Göring légi hadserege csak 1940. augusztusban kezdte meg az angol repülők kiméletlen vállalkozásainak megtorlásaként nagyobb szabású hadműveleteit. 1940 tavaszán Norvégia, Hollandia és Belgium elleni hadműveletek során igen sok helyi-

egre rúdultak német bombák. Május 10. és 15. között Rotterdam heves bombázása során 619 polgári személy vesztette életét, Belgium összesen 6367 polgári halottat vesztett.

1940 június 25. és december 31. között a német gépek 2000 támadást hajtottak végre a szigetország repülőtereire, gyárai, ipartelepei, kikötői, stb. ellen. Ledobtak ezek során összesen 43 millió darab robbanó- és 1,6 millió gyújtóbombát. 1300 olyan tömegtámadást hajtottak végre, amelyeknél egy-egy alkalommal 100.000—700.000 kg-nyi bombát zúdítottak a kiválasztott célokra. Ebben az időszakban 350 izben kikötőket, 325 izben egyéb célokat (gyárak, ipartelepek, bányák, vasúti gőpontonok, stb.) támadtak a német gépek. — London ezalatt 100 légitámadást szenvedett végig. Megtorlásul az angol gépek a német légvédelem rendkívüli hatásossága miatt inkább csak a védtelen polgári lakosságot, a városok lakónegyedét bombázták; ezek során 30 kórházat és 40 templomot is megromlottak. London lakossága 1939 szeptember 3 és 1941 március 6-ika között 1287 órát töltött az óvóhelyeken; a leghosszabb riadó 14 óra hosszút, a legrövidebb 9 percig tartott. 1941 március 6-án élte át az angol főváros lakossága az 500-ik légi riadót. 1941 november és 1942 március között 35 súlyos támadás érte a legfontosabb angol iparvidéket, Birmingham, Liverpool, Southampton, Bristol, Glasgow, Portsmouth és Coventry voltak a leg súlyosabb német tömegtámadások célpontjai. Ez az utóbbi város szenvedte a leg súlyosabb károkat, azóta a megsemmisítő tömegtámadásokat „coventryzálás”-nak mondják. 1941 március 12-re és 13-ra virradó éjjel repülőgépek százainak bombái Clyde-Mersey körzetben 1000-nél több polgári személy halálát okozták. Liverpoolban ugyanekkor 560 halottja és 500 súlyos sebesültje volt a német támadásnak.

A legfontosabb a földközi-tengeri angol támaszpont Málta, szinte nap mint nap többször is kénytelen elszervezni a légháború következményeit. 1940 május 11 és 1942 május 11 között 2573 támadást élt át, a polgári lakosság 907 halottat, 1493 súlyos és 1437 könnyebb sebesültet vesztett.

Mit vesztett a német és francia polgári lakosság?

Míg az angol repülők a háború első két évében tervezetlenségül és csak gyenge erővel támadták a kevésbé védett német lakónegyedeket, addig a német léghaderő rendszeresen intézte a hatalmas méretű, erőteljes támadásait a szigetország ellen. Ennek volt következménye, hogy a német polgári lakosság vesztesége jóval az angoloké alatt maradt. Így pl. német hivatalos jelentés szerint az 1941 március és november közötti időszakban Németországban 2400 halott és 5311 sebesült volt a polgári lakosság vesztesége, ugyanakkor az angol hivatalos veszteségjelentés 13.381 halottat és 13.182 sebesültet ismert be. A háború kezdetétől 1939 november 3. és 1942 június 1-ig Németországban összesen 7430 halottat vesztett a polgári lakosság Angliában 1939 szeptember 3. és 1941 szeptember 2. közötti két esztendő alatt 43.679 személy halt meg, 52.598 pedig súlyosan megsebesült.

Apollo Filmszínházban Pesttel egyidőben legnagyobb sikerű magyar film

Ejfelre kiderül

Főszerepben: Bulla Elma, Simor Erzsébet, Rácz Vali, Csontos Gy., Lehotay
Csak 16 éven felülieknek!

Belvárosi,

Csokolj meg!

Tánc! Muzsika! Jókedv!
Előadások kezdete: 5. 7 óra. Szombaton: 3. 5. 7 óra. Vasárnap: 11. 3. 5. 7 óra.

A toledói fellegrár hősi éposza

ALCAZAR

Megleveníedik a filmen a vérnek és borzalomnak, a dicsőségnek és önfeláldozásnak, heroi musnak és szerelemnek 72 hosszú napia szombattól a CASINOBAN

Pénteken utoljára: Elnémult harangok.

Külön áldozatot követel ezenfelül a polgári lakosságtól az elsötétítés is: Angliában 1939-ben 6599, 1940-ben 8270 személy vesztette életét az elsötétítés folytán megsaporodott közlekedési balesetek következtében. Az idei év egyetlen hónapjában, márciusban 556 halottja, 2894 súlyos és 8792 könnyebb sebesültje volt Angliában az elsötétítés rovására írható közlekedési baleseteknek.

Szingapur ostrománál a sorozatos japán légitámadásoknak a polgári lakosság köréből 2170 emberélet esett áldozatul, a sebesültek száma 4055 volt. A halottak közül 15, a sebesültekből 90 volt európai.

Ismeretes, hogy Anglia újabban kiméletlen támadásokat indított egykori szövetségese, Franciaország ellen: egy francia statisztika szerint az angol repülőbombák a fegyverszüneti szerződés

megkötése (1940. június 26.) óta naponta átlagosan öt francia polgári személy életét oltják ki, 15-öt pedig megsebesítenek.

Mind ezek az adatok minden hiányosságuk ellenére is szembetűnően azt bizonyítják, hogy a mai háború tényleg totális, a polgári lakosság helyenként tekintélyes vérvesztéseket szenved. Egészen pontos képet a légháború pusztításáról majd csak a háború befejezése után nyerhetünk, annyi azonban bizonyos, hogy a háborúnak nemcsak a harcterekeken vannak hősi halottjai, hanem messze az arcvonalok mögött, a városokban és falvakban is: ezek pedig a védtelen nők, gyermekek és öregek sorából kerülnek ki. Göbbels miniszter szavai szerint: „Ők is a német szabadsáért veszték el!”

(P. Sz. F. dr.)

Felülbíráló szakértő bizottságot nevezett ki a város pénzügyi bizottsága az Össy-major megvételére

Nagyvárad. Saját tud. Pénteken délután ülést tartott a város pénzügyi bizottsága, hogy döntsön az Össy-major megvétele ügyében. Mint ismeretes, a káptalan birtokában lévő mintegy 10 hold terjedelmű birtokot a város megszándékozik venni. Ebben az ügyben több izben tárgyalások indultak a vásárlásra vonatkozóan, de az adás-vétel eddig még nem jött létre.

A pénteki ülésen dr. Schriffert Béla apostoli kormányzó terjesztette elő a bizottságnak a káptalan ajánlatát, majd Tóth Sándor városi főmérnök ismertette a vásárlás körülményeit, kifejezésre juttatva, hogy a telekre a

városnak igen nagy szüksége van, miután itt lehetne legalkalmasabban elhelyezni a város gazdasági és köztisztasági üzemét. A vételár fejében a város eddig 180.000 pengő ajánlott fel, míg a káptalan 220.000 pengőben állapította meg az árat.

Dr. Soós István polgármester indítványára a bizottság egyhangúlag elhatározta, hogy a pénzügyi bizottság tagjai közül nyolctagú felülbíráló szakértő bizottságot küld ki a helyszínre, akiket felhatalmaz az adás-vétel ideiglenes megkötésére, azután az ügyet a közigazgatási bizottság fogja letárgyalni.

Ózveggy Horthy Istvánné köszönete Nagyvárad városához

Nagyvárad. Saját tud. Nagyvárad törv. hat. város polgármestere pénteken reggel a következő levelet kapta:

„Nagyvárad törvényhatósági város és közönsége nevében kifejezésre juttatott jóleső részvétét és a város kegyeletteljes megemlékezését melegen köszönöm. Budapest, 1942. szeptember 10.

Óz. Horthy Istvánné.”

15 évi fegyháza változtatott halálos büntetés

Az Új Nemzedék írja: A budapesti büntetőtörvényesék rogtónitáló tanácsa, mint ismeretes, Boda Antal alkalmi munkáit egy trafikus ellen elkövetett rablójelölkosági kísérlet miatt köztálati halálra ítélte. Ma délelőtt hirdették ki előtti a legfelsőbb döntést, amely a halálbüntetést 15 évi fegyháza változtatta át.

Magyar Lapok-at. Kávéházakban és vendéglőkben kérje

Semmi sem tartóztathatja fel többé a Stalingrádban előnyomuló német gyalogságot és páncélosokat

Az angolszász lapok kezdik előkészíteni a közvéleményt a volgai főváros elvesztésére
Honvédeink ellentámadással visszaverték a bolsevisták támadásait a doni arcvonalon

Berlin. (MTI). A Német TI jelenti: A biriodalmi főváros lapjainak első oldalain azok a jelentések szerepelnek, amelyek a Stalingrád utcáin lezajló megsemmisítő csatáról szólnak. Kiemelik, hogy a német gyalogságot és a páncélos gránátosokat többé semmi sem tartóztathatja fel. A Völkischer Beobachter rámutat arra, hogy az angol és amerikai lapok tegnap még sokatmondó hallgatásba burkolóztak, mamár azonban határozott formában előkészítik a nyugati országok közvéleményét a volgai főváros elvesztésére. A lap rámutat arra, hogy néhány megrögzött katonai szakértő, köztük az angol hírszolgálat ismert katonai tájékoztatója: Gough, még most sem képes szembenézni a valósággal, mert azt hiszi, hogy a közelgő tél a stalingrádi csatát még a szovjet javára döntheti el. Kénytelen azonban elismerni, hogy Stalingrád elvesztése súlyos csapás lenne mind stratégiai, mind pedig morális és politikai szempontból a szövetségesekre.

Magyar csapatok sikeres ellentámadása a doni arcvonalon

Berlin. (MTI). A Német TI jelenti a Führer főhadiszállásáról: A német véderő főparancsnoksága közli: A Terek folyó mentén a harcok a kemény ellenálló ellenséggel szemben tovább tartanak. Német csapatok több ellentámadást visszavertek.

A megerősített Stalingrád városiért a küzdelem tovább halad előre.

A doni arcvonalon a magyar csapatok ellentámadásokkal visszaverték szovjet támadásokat. Néhány ellenséges harci csoportot felmorzsoltak, vagy foglyul ejtettek és 24 páncélost megsemmisítettek.

A voronyezsi hídfő elfoglalására irányuló szovjet támadási kísérletek súlyos védelmi harcokban tegnap is összeomlottak. Az ellenség nagy veszteségeket szenvedett. Rzev szakaszán kisebb szovjet támadások összeomlottak. Az ellenség 21 páncélost.

A murmanszki arcvonalon egy nagyobb támadás alkalmával a német csapatok megsemmisítették az ellenség egyik rénszarvas dandárának egyik zászlóalját.

Az angol légi erők a megszállt nyugati területek és Németország északi része felé történt berepülés alkalmával kedden 4 gépet veszített. Az éjszaka angol bombázók Rajna és Westfália területét támadták. A lakosságnak veszteségei voltak. Különösen több helység lakónegyedében keletkeztek tüzek, anyagi és épületkárok. 37 ellenséges gépet lelőttek. Könnyű német harci gépek nappali

támadásokban Anglia déli partjait bombázták és találatokat értek el a közlekedési berendezésekben, valamint Orkney sziget egyik csapattáborában. Német repülőket a mára virradó éjjel Kelet-Anglia hadifortosságú berendezéseit bombázták.

Hibávaló minden szovjet kísérlet a német előnyomulás feltartóztatására

Berlin. (MTI). A Német TI jelenti: A véderő főparancsnokság a Stalingrádért folyó elkecsereedett küzdelem kapcsolatban kiegészítésként közli: A házról-házra folyó makacs harcok a város belsejében szerdán is folytatódtak. Az ellenségnek egyetlen egyszer sem sikerült a minden ellenállást letörő német gyalogosok és utászok rohamát feltartóztatni. Minden szovjet ellenlékést visszautasítottak. A bolsevisták sokszorosan elszámolták magukat a város házaiba. Ezeket a házakat a német tüzéség és a német légi erők bombázása egész alapjukig lerombolta. Minden utcáért, minden házért és minden romhalmazért a bolsevisták saját megsemmisülésükkel határos ellenállással harcolnak. A Stalingrád előtti arcvonalon egyik gépesített gyalogos hadosztályunk július óta 21.000 foglyot ejtett, 160 páncélosot, 281 löveget, 31 többesövű löveget, 42 páncéloselhárító löveget, 9 géppuskát, 71 lángszórót és 85 repülőgépet meg-

Milyen bájosak

az egészséges vidám gyermekek különösen, ha tiszta lehelletük üdeségét érezzük. A száj és a fogak ápolása éppen olyan fontos, mint a bőr. Szoktassuk tehát a gyermekeket már kora ifúságuktól kezdve rendszeres fogápoláshoz — mégpedig ODOL fogpéppel.

MAGYARORSZÁGI ODOLMŰVEK R. T. BUDAPEST

semmisítettek. Légiharcokban német vadászok Stalingrád térségében legutóbb 33 bolsevista repülőgépet lőttek le. Saját veszteségünk 1 gép volt. Hat másik ellenséges gépet a légvédelem lőtt le.

Tüzéségi tűz és járőrtevékenység Egyiptomban

Róma. (MTI). A Stefani jelenti: Az olasz főhadiszállás 843. közleménye: Az egyiptomi arcvonalon tüzéségi tűz és járőrtevékenység folyt. A tengely légiereje megtámadott egy

brit páncélosos osztagot és azt határozottan bombázta. Egy brit gépet légvédelmi tüzéségünk lelőtt, míg négy gépet német vadászok, két gépet olasz vadászok pusztítottak el. Egy buvárnaszádunk nem tért vissza. Brit gépek bombázták Bengházit. A bombázás néhány épületben kisebb kárt okozott. A lakosság körében három halott és néhány sebesült az áldozat.

Róma. (MTI). Az olasz lapok szerint Berlinben olyan hír terjedt el, hogy a Jeges-tengeren a német légi és tengeri erők egy nagy ellenséges hajókaravánt semmisített meg.

Magyar hősök a keleti arcvonalon

Akik különösen bátor magatartást tanúsítottak az augusztusi ellenséges támadások elhárítása során

(MTI). Katonai körökből nyert értesülés szerint a keleti hadszíntéren küzdő honvédek arcvonalán a legutóbbi napokban kisebb helyi vállalkozások folytak. Csak a legutóbbi hirtokunkba vett fontos terepszakaszon került sor élénkebb harcitévékenységre. Az ellenség itt ismételt megkísérelte elvesztett állásainak visszaszerzését, de előretörései a szovjet kötelékek súlyos vesztesége mellett egytől-egytig kudarcba fulladtak. Augusztus derekán lezajlott heves ellenséges támadások elhárítása során, most beérkezett jelentések szerint különösen kiténtette magát Lusch Péter százados parancsnoksága alatt álló harcikosai zászlóalj. A zászlóalj, miután kivette állásából az ellenséget, feladatának befejeztével kiszállva harcikosijából tovább is résztvett az ellenségtől elfoglalt állásoknak az ellentámadásokkal szemben

való végleges biztosításában. Ugyancsak rendkívül hősiessé küzdött vitéz Ollé-Konos Jenő ezredes gépkocsis vontatású tüzésosztálya és köteleke. Merész és öntevékeny közbelépéssel számos válságos helyzetet fordított meg saját erőink számára. Más alkalommal ellenséges gyalogságot kerített be és ejtett foglyul. Különösen példás vitézséggel harcoltak a küzdelemben az osztályparancsnokon kívül Barakay György százados, Návay János és Körösi János főhadnagyk, Tagányi Imre, Komáromi László és Benedek István zászlósok, Börzsönyi András hadapródörmester, Antal Károly örmerter és Kutni Mihály tizedes. Félélmét nem ismerő lendületességével és páratlan sikeres tevékenységével kitént Vajda József hadapródörmester gépágyus fészaka. Ez a fészakas felvette a küzdelemben a rátámadó szovjet vadászre-

pülőgépekkel, miután ezekből egyet lelőtt, ismét vállalkozott a földi harcok támogatására és újabb vadászrepülőgépet lőtt le, majd még további három repülőgépet semmisített meg. Hasonló bátorsággal és sikerességgel működött a fészakas. Három nappal későbbi légitámadás alkalmával a fészakas hat támadó gépből háromot lelőtt.

ELUTAZTAK BRAZILIÁBÓL A TENGYELY ÁLLAMPOLGÁROK. (Buenos-Aires. MTI). A Német TI jelenti: az United Press jelentése szerint két braziliai hajó csütörtökön reggel kifutott a rio de janeiroi kikötőből. A hajókon hír szerint elutazott 74 birodalmi német, 260 olasz és 36 magyar állampolgár, akik részben a diplomáciai képviseletek személyzetéhez tartoztak.

A Kereskedelmi Csarnok helyiségeiben rendezték be a női tanonciskolát

Előképző tanfolyamot rendez az Ipartestület a mestervizsgára jelentkezőknek

Nagyvárad. Csütörtökön délután 5 órakor tartotta meg rendes havi előjárásági ülését a Nagyvárad és Vidéke Ipartestület vezetősége. Az ülésen képviseltette magát az iparhatóság, továbbá megjelent Szontágh Gusztáv, a gépipari iskola igazgatója és Madarassy Gyula tanonciskolai igazgató is.

A tanácskozások megkezdése előtt Szabó Károly elnök meleg szavakkal emlékezett meg ifj. Horthy István kormányzóhelyettes hős haláláról és többek között ezeket mondta:

A Kormányzóhelyettes Ur hősiességét szaporítja azoknak a hős mártiroknak számát, akiknek tettei a történelem legdicőségesebb lapjain vannak megörökítve és akiknek emlékét a nép lelkében szőtt legendák századokon át őrzik kegyelettel. Példaadásuk nyomán hőskelnek életre a jövő századokban és amíg a nemzet fiai és leányai lelkükben érzik és ápolják a hősök kultúráját, addig a magyar nemzet fennmaradása biztosított van.

Ezt a kötelességet teljesítsük mi is és mint szent örökséget hagyjuk utódainkra. És most lelkünk szálljon a magasságok felé nemzetünk történelmi hivatásában való törhetetlen hittel és így imádkozzunk:

Be kell adni a régi román iparigazolványokat

A nagy hatással előadott megemlékezés után az előjárásági tagjai elmondták a Magyar Hírszövegét, majd Szabó Károly elnök megnyitóbeszéde és jelentése következett. A multkorai jegyzőkönyv felolvasása és hitelesítése után a pénztári jelentést olvasták fel.

Kiss Endre ipartestületi titkár bejelentette azt a rendelkezést, mely szerint a román megszállás idejében kiadott iparigazolványokat, valamint 1940 december 22-ig a visszacsatolás alkalmával kiadott iparigazolványokat be kell adni 1942 október 31-ig. Ezentúl a be nem nyújtott iparjogosítványok érvényüket veszítik. A megszállás első hónapjaiban kiadott iparjogosítványok száma mindössze 40.

Szabó Károly elnök ezután nagyfontosságú bejelentést tett az előjárásági ülésen, előadva, hogy a mestervizsgára jelentkezőknek megfelelő előképző tanfolyamon kellene résztvenniük, mert igen sok esetben csak ipari képzettséggel rendelkeznek a vizsgázók, az elméleti képzettség pedig a lehető leggyengébb.

Milyen legyen az előképző tanfolyam

Az előképző tanfolyam kérdéséhez Szontágh Gusztáv gépipari iskolai igazgató szólott hozzá, megmagyarázva, hogy elgondolása szerint a szóbanlévő tanfolyam kétféle módon lehetséges. Előbbször minden tantárgyból 50 órát lehetne hallgatni. Előadásra kerülne a közigazgatás, adó, társadalmi kérdések, könyvvitel, kalkuláció, üzleti forgalom stb. tantárgyak. Második esetben 160 órán át lehetne tanfolyamot rendezni. Itt az ipartörvények ismertetése, ipari közismeretek, magyar nyelv, irodalom és

főképpen a számtan tananyaga lenne a fő tantárgy. A tanfolyam egy éven át tartana és legalább 20 tag kellene a tanfolyam megindításához.

Az előjárásági egyhangúlag elfogadta az indítványt és elhatározta, hogy ebben az ügyben érintkezést keresnek a Nemzeti Munkaközpont vezetésével, mert a tanfolyam hallgatóinak nagyrésze az N. M. K.-tagok sorából kerülne ki.

Madarassy Gyula igazgató javasolta a tanfolyam létesítését, megemlítve, hogy a napokban is előfordult egy eset, amely a lehetetlen kalkuláció bizonyítéka, amikor egy és ugyanazon árajánlat alkalmával az egyik iparos 600, a másik 1200 pengős ajánlatot adott be. Megjegyezte, hogy szakembernek kalkulálni is kell.

Székely tanoncok Nagyváradon

Ezután Szabó Károly elnök bejelentette, hogy a székely tanoncok igen nagy keresletnek örvendenek Váradon, amennyiben eddig 21 mester jelentette be, hogy igényt tart a székely fiúkra. Három tanoncot el is helyeztek, kilenc teljes ellátással kapott alkalmazást, 11 tanonc azonban szegénysége miatt nem tud elhelyezkedni, mert a mesterek nem bírnak el a teljes ellátást. Javasolta, hogy vidéken létesítsenek tanoncotthonokat, mert Váradon ez most lehetetlen.

Madarassy igazgató szólott hozzá a kérdéshez, bejelentve, hogy 1-2 székely tanuló felvehető a váradi otthon. Egyébként a vidéki otthonalapítás ötlete nem egészséges, tekintve, hogy körzeti szakirányú oktatás készül, ami rendezni majd ezt a kérdést.

A női tanonciskola kérdésénél Madarassy igazgató bejelentette, hogy a Kereskedelmi Csarnok három terem bocsátott az iskola rendelkezésére s így az iskola szeptember 15-én már meg is kezdhetette működését.

Tizenkét hadbavonult családját segítve és felemeli tisztviselőinek fizetését az Ipartestület

Az előjárásági ülés ezután az október 4-iki kultúrest ismertetésére tért át. Elhatározást nyert, hogy időben való ütközés miatt a tervezett dátumtól eltekintenek s a fővárosi vendégművészek közreműködésével színes estet még októberben, de későbbi időpontban tartják meg.

Mint ismeretes, az Ipartestület eddig négy hadbavonult nagyváradai munkás rászorult családját segítette havi 30 pengős segéllyel.

Most az ülés úgy döntött, hogy még nyolc családról gondoskodnak hasonló módon.

Ezután került sor az Ipartestületnél alkalmazott tisztviselők fizetésének rendezéséről.

Az elnökség javasolja, hogy a 100

FERENC JÓZSEF
KESERŐVIZ

pengőért alkalmazottak fizetését emeljék fel 120 pengőre. Az ülés 140 pengőben állapítja meg a havi járandóságot.

A 60 pengősök fizetésemelését 20 pengővel javasolja, az ülés 100 pengőre való emelést határozta el az előjárásági.

A gépipárosok 40 pengő javadalmazását a javaslatáhozott 65 pengőre

lyett 100 pengőre kerekíti ki. Közben ilyen hangok: Ingyen senki sem dolgozhat! — Egy utolsó munkás is megkeres ma 150 pengőt! — Csak nálunk van az, hogy az iskoláit nézik és nem a rátermettséget.

Döntött az előjárásági ülés még egy vezető tisztviselő ügyében is, akinek 200 pengős havi fizetését 280-ra emelte fel. Az ipartestületi altsízt javadalmazását végül negyven pengővel ugyancsak 120 pengőre felemelték.

A tárgysorozat következő pontjaként tárgyalták le ezután a jogtalan ipariüzések ügyében hozott büntetéseket. Az időelőtti felszabadításokban hozott határozatok után az ülés a Himnusz elmondásával az esti órákban ért véget.

Vigyázat! Ellenséges léggömbök sodródtak az ország területe fölé!

A MTI jelenti: A honvédelmi miniszterium légo csoportjának főnöksége közli:

Az ország területe felé nagyszámú ellenséges eredetű léggömböt sodor a szél. E léggömbök zöme különböző gyújtóanyagokat szállít, azért a fokozott éberségre feltétlenül szükség van. Földközébe ért léggömböket minden

rendelkezésre álló módon leszállásra kell kényszeríteni. A földre szállt léggömböket azonnal a legközelebbi csendőrszéknek, vagy más hasonló hatóságnak kell jelenteni. Az utóbbiak megjelenéséig mind a léggömböt, mind a hozzátartozó szerelvényt biztos módon rögzítve kell megőrizni.

Szeptember 27-én Fiedler István püspök végzi a kapucinus templom megáldását

Nagyvárad. Saját tud. A kapucinus templom megújítási munkálatai most már befejeződtek s a megújított templomot Fiedler István püspök folyó hó 27-én, vasárnap reggel a 7 órai szentmise keretében fogja ünnepélyesen megáldani.

A megáldás ezertartását azért kapcsoljuk egybe, a korai 7 órai szentmisével, hogy a rendes istentiszteleti sorrend a hívek óhajának megfelelően már ezen a vasárnapon megtartható legyen.

A híveket úgy a megáldás ünnepélyére, valamint a vasár- és ünnepnap istentiszteletekre és szentbeszédre most már a megújított templomban

tisztelettel meghívja és várja a Kapucinus Rendház Főnöksége.

A rendház szintén lapunk útján hívja fel a hívek figyelmét a szentmisek rendjére:

Hétköznapokon: 6 és 7 órakor csendes szentmise.

Vasár- és ünnepnapokon: 7, 8, 9 és 10 órakor szentmise, délután 6 órakor pedig liturgia. A 8 és 9 órai szentmiseket a diakíffuság részére tartjuk s éppen ezért ezek a karácsony, húsvét, pünkösdi szünidőben és a két nyári hónapban (július, augusztus) elmaradnak. Az istentiszteletekre vonatkozó bővebb közlemény a templom főkapuján levő hirdető táblán olvasható.

Hitler vezér és kancellár megleghangú távirathatán üdvözölte Chile köztársasági elnökét a függetlenségi ünnep alkalmából

Buenos Aires. (MTI). A Stefani Iroda jelenti: A bolíviai köztársasági elnök az argentin határra érkezett, hogy Castillo elnök társaságában meguyissa a Bolíviát Argentínával összekötő új, 526 kilométer hosszú vasútvonal építkezését. Az új vasútvonal igen fontos a két állam gazdasága szempontjából.

Milánó. (MTI). A Corriere della Sera megjegyzi, hogy Castillo argentinai elnök beszédének az Egyesült Államokra gyakorolt hatásához. Megállapítja, hogy Castillo elnök felreérthetetlen szavai amelyeket a bolíviai elnökkel folytatott megbeszélés

lései után mondott, egyáltalában nem keltettek örömet az Egyesült Államokban. A beszédet annál kedvezőlenebbül fogadták, mert a chilei elnök hasonló kijelentéseket tett északamerikai útja megkezdése előtt. A lap végül megjegyzi, hogy ugyúlszik, nem minden amerikai állam fogadja el önszántából az Egyesült Államok gyámkodását.

Berlin. (MTI). A Német TI jelenti a Führer főhadiszállásáról: A Führer a chilei függetlenségi ünnep alkalmából megleghangú távirathatban fejezte ki jókívánásait Rios chilei köztársasági elnöknek.

HÁROM NEMZEDÉK

HUSZÉVESEK

Itt ülnek körülöttem. A lámpa megvilágítja arcukat s ahogy sorra veszem őket, csodálkozom. Ebből a városból nőttek ki? A heverő sarkán ül egy jószág. Rövidre nyírt haja alatt monogóvási macskaszem. Jobb felső szemével dobálózik, könnyedén, mint késdobó a cirkusban. Néha egy gondolat megvilágít a lámpa fényében, vagy össze-cseng a másikkal és csengő szikrák villognak a sötétben. Egyszerű szavaimra kajigálja egyetemi tudásának élet és amire azt hittem én szültem meg, már jathoz szegve remeg a penge alatt, melyről meglepődve olvasom: Verulami Baco. Egyetemi munkatáborban dolgozott a nyáron Németországban és vígan beszél a köménymaglevessről. Sok embert látott és különböző lámpák fényében beszélgetett.

Átellenben diplomatikus fiatal férj. Németh Lászlót és Veress Pétert emlegeti és ölében egy köteget „Március” felírta. A kolozsvári diákok lapja jövő évi „vezérük” térdén. Tegnap Pesten volt és a látványos bolgár kertészet dinnéi közül nézte a légitámadást. Holnap Kolozsváron beszél meg diájléti ügyeket.

Elgondolkozom rajtuk. Egyetemi professzorok tudós-csöklőjének harmata ajkukon. Zsebük tele az új magyar élet folyóirataival és könyveivel. Fejükben közgazdasági és irodalmi, nemzeti és pénzügyi ismeretek. A légvédelmi sötétség jótékony félhomályában piros vitortálkák dagasztja őket a langyos szél, párujk oldalán. Fiaitok. A tudás, szellem és élet zuhatagja massa életüket. A tájékozatlan világ minden vizét átuszálják. Gazdagon élnek, menzás szegénységükben. Egyetlen gondjuk: a gondolat. Irigylem őket.

KORTÁRSÁK

Új ügyvédi iroda hírére hozza az újság. Kortársam nyitja meg. Ismeretsége tég, ügyvédi rutinja sima. Késő délig látom oktatáskával róni a hivatalokat. Holnap gépiróhisasszonyt fogad, holnapután jelöltet. Este a park fái alatt kíséri haza szepét. Aztán szívesen elbeszélget napi politikáról. Érdeklők a pártok, az új és gyors megoldások.

A másik már megállapodott. Ott-hona, asszonya van. Keresete szép; gyermekét vár. Gondjai: a ház és a család. Bölcs polgár belátásával él és esti újságja mellett elszunnyad. Nyáron szívesen simogatja szemével népink viseletét és képeket vásárol otthonába.

Félig-fürdő ősi napsugarában találkoztam a harmadikkal. A langyos medence vizében állt a csörgő alatt. Kisebbségi multrol, jelenlegi érvényesülési lehetőségekről, keresetéről beszélt. Majd elnyult a napozón és karcsú társa mellett Maculay-t olvasta. Az erdőben a fákát játszva ölelgette az esti nap és Paál képeit idézte.

Visszagondoltam előbbi kortársamra. Magabiztossága, mintha egy kis keserűség vegyült volna.

NEGYVEN KORUL

A vállalat kapuján lépett ki. Teológiai végzettsége van és most szaktudását ipari téren érvényesíti. Szabója remekelt s a feketetokos esernyő simán határozza oldalát. Az élet minden vonalát élvezi és sokszor ébred a hálókoesi ringó párnáin. Eredetileg a fémiparban értekesítette gazdasági tudását. Később rdeszmélt, hogy a bőrpar fontosabb tényező a nemzetgazdaságban. Szaktudásának fölfedezése előtt is jó összeköt-

tetései voltak. Ha beszáll az éjjeli vonatba, hóna alatt ott van a Futár és a Signál egy-egy száma. Hiszen a látókört szélesíteni kell. Ifjusága az első világháborúra esett. Körülményei csak most engedik meg, hogy tágabb érdeklődésre időt szakítson.

A másik: évekig dolgozott szakmájában, alantas szerepben. Most szép üzletet nyit egy csöndes központi utcában. Nehezen, de mégis önállóította magát. Szakmájában hozzáfordulnak felvilágosításért. Amikor hazamegy, leemeli a kínai bölcs könyvét a polcra és elmosolyog a teapárában kicsapódott meséken.

Uj szelek is érintik és érdeklik. Pártok és eszmék viaskodásában nem idegen.

A ahogy így elnézegetem három nemzedék koponyájának fedelét és látom a sokféle nehezen egyeztethető gondolatot, kérdelem, miért nem találkoznak az emberek? Talán egy nagy vihar elforgatta a gondolat iránytűjét és annak remegése nem tűri más koponya megértését? Miért nem fejlesztí egymást a sokféle gondolat s miért kell mindjárt összeveszniünk, ha más alaku gondolatot hallunk? Miért nem tudjuk meghallgatni egymást, összemérni, érzést, olvasmányt, eszmét és izlést? A türelmetlenség rüt bosszorkánya vijjog az elsötétített világ fölött.

tyb.

Két napot töltött a magyar női küldöttség a karjalai csatatéren

Helsinki. (MTI). Az Egyesült Női Tábor Finnországba meghívott kiküldöttéi két teljes napot töltöttek a karjalai csatatéren. Első állomásuk a sumai csatatér volt, ahol a téli háboru alatt négy és fél hónapig tartóztatták fel a szovjet rohamait. A sumai harcétér egyik magányos sírjára koszorút helyeztek el. Ezután átlépték a régi finn-orosz határt képező folyót és ezzel átléptek a meghódított szovjet területre. Ott meglátogattak egy hadtestparancsnokot. A környéken szolgálatot teljesítő lották egybegyűltek. A látogatók ekkor már

a tűzvonal közvetlen közelében tartózkodtak. Egy magas figyelőállásból megsemmelték Leningrád és Kronstadt tornyait. Ebben az időben a két szovjet város a német messzehordó ágyuk tüzeiben állt. A magyar hölgyek kíséretükkel együtt két napig tartózkodtak az arcvonalon és meglátogattak több katonai egységet. Ennek az útjuknak befejeztével visszatértek szállásukra. A harmadik napon kirándulást tettek. Ajövő héten a magyar küldöttség Stockholmba megy. Onnan hazautaznak Budapestre.

Elveszett értékes tárgyak várnak tulajdonosaikra a nagyváradi rendőrségen

Nagyvárad. Saját tud. A nagyváradi rendőrségtől nyert értesülésünk szerinti gazdátlan értékek jutottak a rendőrség birtokába, amelyeknek tulajdonosai ismeretlenek. Egy bőröndbe rakott női ruhákat például úgy juttattak a rendőrségre, hogy egy asszony azt állította, hogy a bőrönd eladásával bízták meg, de ezt a kért áron nem tudta eladni. Viszont megbízója eltűnt, a bőröndöt bevitte egyik rendőrtisztviselőhöz, majd egy alkalmas pillanatban, anélkül, hogy

kihallgatták volna eltűnt a rendőrségtől, otthagya a bőröndöt.

Ehhez hasonló módon került a rendőrségre 4 férfi öltöny, téli kabát, törülköző, diszpárna, asztalterítő és egy üres katona láda.

A rendőrség felkéri a közönséget, hogy akik valamilyen módon érdekelve vannak a gazdátlan holmik ügyében, jelentkezzenek a rendőrség II. emelet 14. számú szobájában.

Németnyelvű gazdaságpolitikai előadás a Tűzharcos Otthonban

A Német Akadémia nagyváradi lektorátusa kulturumunkája keretében, f. év szeptember 25-én este, pontosan 8 órakor magasszínű gazdaságpolitikai előadást rendez német nyelven. Igen érdekes tárgyról fog előadást tartani a jeni egyetemi széles körben jól ismert dr. Johann von Leers: az európai agrárpolitikai problémákról, különös tekintettel a délkeleti térségre. (Hogyan látja el önmagát Európa?)

Leers tanár egy egyész sor német napilapnak és folyóiratnak munkatársa. Németországban igen jól ismerik sorozatos előadásait a német földműves parasztról. Korábban megjelent „A német nép fajtörténete” (Rassengeschichte des deutschen Volkes) cí-

mű munkája sokban hozzájárult a nemzeti szocialista állam alapjaihoz és annak felépítéséhez. Könyveiben: „A földműves parasztság közösségi felfogása a német történelemben” (Die bäuerliche Gemeindeverfassung in der deutschen Geschichte) és „A német kézműves élete” (Das Lebenbild des deutschen Handwerkers), továbbá „Német jogtörténelem és német jogi gondolkodás” (Deutsche Rechtsgeschichte und deutsches Rechtsdenken), vagy „Fajok, népek és népségek” (Rassen, Völker und Volkstümer) alapos kutatója az új birodalom népi alapjainak.

Tekintettel Johann v. Leers munkáira és alapos tudására, megállapítható, hogy az agrár és gazdaságpoli-

tikának kétségtelenül legjobb ismerője, úgyhogy az előadása a legnagyobb érdeklődésre számíthat.

Az előadásra minden érdeklődőt szívesen vár a Lektorátus. Belépődíj nincs. Kérjük a legpontosabb megjelenést, úgy, hogy az előadás még az elsötétítésig befejezhető legyen.

Kiknek az adófellebbezéseit tárgyalják hétfőn, kedden és szerdán

A nagyváradi I. számla adófellebbezési bizottság 1942. szeptember 22-én az alábbi adófellebbezéseket tárgyalja: Grünstein Ábrahám kávéháztulajdonos Pável püspök u. 18. Klein Ferenc faátoló Várady Zsigmond u. 62. Paller Benjámín fakereskedő Vámház u. 62. Póth Imre gyáros Hlatky Endre u. 1. Grósz József kerékpárkereskedő Várady Zsigmond u. 70. Soós Nándor látszerész Teleki u. 32. Klein Sándor kereskedő Szent János u. 16. Válas Gyula és neje vegyértékesítő Hitler u. 49. Grünstein Imre lakatkészítő Szilágyi Dezso u. 23. Popper László és István fűszerkereskedő Endrődy S. u. 3. Fritsch Károly hentes Szacsavay u. 82. Spitz János fűszerkereskedő Mussolini tér 16. Schön Jenő borkereskedő, Glück Ernő és társai borkereskedő Beöthy Ödön u. 80. Korda Kálmán tűzifakereskedő Gróf Csáky u. 13. Klein Vilmos rövidárkereskedő Sal Ferenc u. 13. Rosenzweig L. Lipót női divatkereskedő Patak u. 6. Krausz Sándor terménykereskedő Nagy Sándor u. 4. Katz Testvérek posztókereskedő Szent László tér 1. Kovács Miklósné kalapjavító Damjanich u. 2. özv. Hitter Gyuláné háztulajdonos Damjanich u. 8. Müller J. Jenő textilkereskedő Gróf Csáky István u. 34. Balkányi Lajos fűszerkereskedő Beöthy Ödön u. 73. Kiss Mária fodrász Gróf Csáky István u. 34. Zsiga László háztulajdonos Gróf Csáky István u. 73. Gránát Ernő fogász Beöthy Ödön u. 14. Weisz Mórné fűszerkereskedő Pace u. 4. Pajos Sándor kovács Szeptember 6 u. 2. Molnár Ferenc kifőző Lovas u. 20.

Szeptember 23-án a következő adófellebbezéseket tárgyalják:

Dr Rác Béla fogorvos Rákóczi u. 21. dr Bálint Sándor orvos Rákóczi ut 10-a. Dr Osváth Renée orvos Széchenyi tér 1. Dr Tertan Ignác orvos Lakatos u. 9. Zsolnay Ferenc fogász Biró u. 7. Papp János fogász Sztaroveszky u. 23. Pintér István mérnök Iványi Ödön u. 4. Mezey János fűszerkereskedő Gróf Csáky u. 31. Korucz Ferenc fűszerkereskedő Bugonics Titusz u. 7. Nagy Sándor volt illatszertáros Szaniszló u. 30. Bozsák Mihály sodronyszövő Beöthy Ödön u. 67. Uránia nyomda és könyvkötészet Rákóczi u. 20. Gál Szabó Lajosné kelmefestő Várady Zsigmond u. 61. Frenzel Sándor üvegező Szent János u. 48. Krajcsik István étterem Rákóczi u. 9. Lőrincz Dezso kocsmáros Szent László tér 7. Dr Simonyi Ernő ügynök Rákóczi u. 12. Brebán Sándor hentes Frangepán u. 11. Kovács László m. tisztviselő Berkovits Ferenc u. 40. Pfaff Kálmán fehérműkereskedő Lakatos u. 8. Dobozy Lajos cukrász Irinyi János u. 22. Gogán Józsefné piaci árus Beöthy Ödön u. 76. Jelinek Géza pálinkafőző Lórántffy u. 11. özv. Csengeri Károly piaci árus Bethlen Gábor u. 4. Sütő Nagy Jenő kam. fogalm. Mezey Mihály u. 2. Less György vendéglős Damjanich u. 41. Balogh Ferenc csizmadia Bethlen Gábor u. 52. Holbán Valér banktisztviselő Lovas utca 5. Özv. Papp Jánosné háztulajdonos Szacsavay u. 43. Kézdődy Gyula ügynök Gróf Csáky István u. 21.

Lakk felsőrészes lábbelik igénylése

Felhívom a város közönségét, hogy a Lábbeli Központ által felszabadított 23—38-as nagyságú lakk felsőrészes bőrtalpú lábbelikre vonatkozó igényüket írásban a Közélelmezési Hivatalnál jelentsék be. Mintegy 700 pár lábbeli kerül szétosztásra.

A kérelemben fel kell tüntetni, hogy fél, vagy magasszárú és milyen számú lábbelik kiutalását igénylik. Az igénybejelentés utolsó napja szeptember hó 15-é s az igények elbírálásának eredménye pedig folyó hó 19-én és 21-én tudhatók meg a Közélelmezési hivatalban.

Nagyvárad, 1942. szept. hó 10-én.
Dr Soós István s. k.
polgármester.

Megállapították a börgyártási melléktermékek árát

A Közélelmezési Hivatal megállapította a börgyártási melléktermékek eladási árát, amelyeket a börgyártóüzemek számíthatnak fel. Az ökörszarvára darabonként minőségszerint 1.50—3 pengő, a tarkaökörszarv 60—120 fillér darabonként. A bivalyszarv kilogrammonként 30, a tehéniszarv 30, a timaripari csont 12 fillér kilogrammonként. A teljesen tiszta marha- és lótestszőr ára kilogrammonként 1.70, a borjúszőr 1.90, a kecskeszőr 3.60, a gidaszőr 4.90 pengő. A marha- és bivalyborjúk. ról történő kézihusítás métermázsánként 8 pengő, a gépihusítás 2 pengő. Borjúbőrönként ugyanez 8.60, illetve 2.50 pengő, ló, juh, kecske és báránybőrönként pedig 3.20, illetve 1.40 pengő (Magyar Tudósító).

Bulgáriában bevezetik a magyar vasnap-rendszert Nagy sikere volt a kassai gyűjtésnek

Több jelentős sikert ért el már a magyar öcskavasgyűjtés rendszere s ezekhez most érdekes eseményként kapcsolódik Bulgária fém- és vashulladék gyűjtésének megszervezése. A közelmúlt napokban a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara közvetítésével bolgár szakemberek keresték fel a Fémgyűjtőt és behatóan tanulmányozták a magyar gyűjtési eljárást, szervezési módszert. Részletesen érdeklődtek a vasnapok iránt, majd pedig személyes látogatással végigkísérték a vasgyűjtés menetét és a vasnapok lefolyását. Nagy megelégedéssel nyilatkoztak a tapasztalatról és kijelentették, hogy a tanulmány eredménye alapján történik meg Bulgáriában a vasgyűjtés megszervezése, melyet most intézményesítenek.

Magyarországon különben erős ütemben folynak a vasnapok s szeptember folyamán főként északmagyarországi községek és városokban rendezik meg. Így szeptember 9—12. között Kassán volt vasnap, melynek eddigi eredménye már is 30 százalékkal multa felül a tavalyit. Ezért a vasnapokat meghosszabbították, tekintettel arra, hogy még nagyobb mennyiségű gyűjtött anyag vár érvételre. Szeptember 15—18. között rendezik meg a roznyói vasnapot, melynek megszervezésében tevékenyen és hatásosan közreműködik a város vezetősége és a helyi társadalom irányítói. A roznyói vasnap a jelek szerint kitűnő eredményt hoz majd.

Erdélyben megkezdték a leventék kötelező orvosi vizsgálatát

(Levente hírközpont). A napokban Erdélyben is megkezdték a leventék kötelező orvosi vizsgálatát. Ezek a vizsgálatok népegészségi szempontból jelenleg még be nem látható jelentőséggel bírnak. A sok népi betegség ellen sokkal hatásosabban lehet küzdeni ezeknek a vizsgálatoknak alapján. Olyan magyar fiúk kerülnek most orvosi felügyelet alá, akik közül a legnagyobb részét még orvos alaposan talán meg sem vizsgálta. Különös jelentőséggel bír a honvédelmi miniszter idevonatkozó rendelete az iskolán kívüli leventék szempontjából, akik eddig ilyen szempontból teljesen el voltak hanyagolva.

A leventeifjakat először 12 éves korukban vizsgálják meg, amikor a leventeintézmény kötelekébe kerülnek. Ekkor tüzetes vizsgálat alapján egy orvosi lapot állítanak ki a leventéről, amelyből kitűnik testi felépítettsége, betegsége stb. Az első orvosi vizsgálat alapján döntenek arról is, hogy az egyes leventéket milyen nevelésben részesítsék.

Amikor a levente 15. életévébe lép kerül ismét orvos elé. A régebbi orvosi vizsgálat alapján ilyenkor megállapítható, hogy mekkora fejlődésen ment keresztül a levente. Az orvosok tanácsal látják el a leventék szüleit az ifjak nevelése érdekében.

19 éves korában, amikor a fiúból lassan férfi lesz, áll harmadszor orvos elé a magyar levente. Most már katonai szemmel nézi az orvos a leventét és ha a testi felépítettségben baj van, megegyezően ellátják tanácsal, hogy az állításköteles korában megfeleljen az orvosi vizsgálatnak.

A kötelező orvosi vizsgálatot örömmel üdvözölheti az egész nemzet. Majd évek múlva, ahogyan az újabb generációk felnőnek, vesszük észre a változást, amely a leventék testi, lelki és erkölcsi felemelkedtségében fog jelentkezni és amely nagyrészt a kötelező orvosi vizsgálatoknak lesz köszönhető. Minden szülőnek, munkaadónak hazafias érdeke, hogy gyermekét, alkalmazottját a kötelező vizsgálaton való pontos megjelenésre utasítsa.

Megállapították a cukor, liszt és kenyérjegyek kiosztásának sorrendjét

Nagyvárad thj. város polgármestere 7489—1942. k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Az 1942. évi október hó 1-i élelmi szerjegyek kiosztása alkalmával a rendszer kiosztású, 12 hétre szóló cukor-, kenyér-, liszt-, zsír- és petroléumjegyek kerülnek kiosztásra.

Az 1942. október hó 1-től érvényben lévő cukor-, kenyér-, liszt-, zsír- illetve petroléumjegyeket az eddigi gyakorlattól eltérőleg nem postán, hanem házról-házra a háztulajdonosok részére fogják a Közélelmezési Hivatal tisztviselői kikézesíteni.

Kivételt képeznek az Össi-telep és a Hegyközség lakossága.

A HEGYKÖZSÉG LAKOSSÁGA

Ez a terület magában foglalja a budapest—kolozsvári vasutvonalától a váradj szőlőhegyek felé eső területet, a Rítoók Zsigmond-utcai elemi iskolában az alatt felsorolt utakon, a következő sorrendben veheti át az 1942. október 1-től december 31-ig érvényes élelmi-szerjegyeket:

1942. szeptember hó 21-én: a Hegyközséghez tartozó, alább felsorolt utcákban lakó háztulajdonosok, vagy megbízottjaik jelenhetnek meg élelmi-szerjegyeik átvétele végett:

Alsókörösoldal, Izabella, Dr Székely István, Seregély, Csillaghegy, Tárnok, Felsőkörösoldal, Csopaky, Muskáti, Egressy Gábor, Csandör, Bakoss Tamás, Apolló, Alsógörögoldal, Ostrom, Nagysötétág, Alsótörkölyméről, Szanatorium, Méhes, Bakator, Uzsoki, Pipa, Kikelet, Felsőtörkölyméről, Tavasz, Vadvirág, Napsugár és Széna ut.

1942. szeptember hó 22-én: Alsódorog, Csobánc, Sövény, Mogyoró, Felsődorog, Pengő, Cserfa, Tölgyfa, Kun-ut, Szüret, Barack, Bogar, Almás, Szilvás, Sáros, Kigyó, Ujperces, Biharhágói-ut, Buza, Rozs, Örnagy-utca, Ördögös, Százados, Werdi, Pályi-ut,

Réti Károly, Mélyárok, Sztupa-sikátor, Kadarka-utca, Ritzkó, Ermelléki, Röntgen, Badacsony, Puttony, Szedő, Rác Mihály és az Aranyhegyi-ut.

1942. szeptember hó 23-án: Illovay, Szép Ilona, Benedek Elek, Szent Gellért, Gyimes, Ösvény, Hegyesi Márton, Gorovey, báró Jósika Miklós, Juhász Gyula, Koszoru, Homonna, Nagy Itea, Petőfi Sándor, gróf Frigyes és Koch Róbert-utcák, Korányi Frigyes, Semmelweis, Sip, Bölönyi Sándor, Kuncz Aladár, Bosnyák, Hintéláusz Flórián, Galagonya, Szerencse-utca.

1942. szeptember hó 24-én: Golgota-utca, Kálvária utca (az 1. számotól kezdve a szaldobágyi határig), Vörösmarthy-utca (az 1-es számotól kezdve a Vörösmarthy-utca elágazásáig), Toborzó-utca, Torockó és Úteg-utcák

AZ ÖSSI-TELEP LAKÓI:

A háztulajdonosok vagy megbízottjaik a következő sorrendben jelentkezhetnek élelmezési jegyek átvétele végett az Össi-telepi állami elemi iskolában:

1942. szeptember hó 25-én: Akác, Alkotmány, Ambrus Zoltán, Almos vezér, Bajnok, Bánk bán, Berzsenyi Dániel, Bulosu vezér, Czenczi, Kertész, Csatlós, Csányi, Darányi Ignác, Dávid Ferenc, Doherdó, Csedy-utcák, Eskütér, Előd vezér, Erdélyi Ferenc utcák.

1942. szeptember hó 26-án: Gaa! Mózes, Géza fejedelen, Hajdu vezér, Himffy, Huba vezér, Isaszeg, Isonzó, Honvéd, Ipolyi Arnold, János Pannonusz, József nádor, Katona József, Keszthelyi Zoltán, Klebelsberg, Konti püspök, Kosztolányi, Krizsa János, Kun vezér utcák.

1942. szeptember hó 28-án: Miklós, Mester-utca, Mönustelep, Nap-utca, Nefejeits, Nyár, Ond vezér, Pekár Gyula, Revitzky Gyula, Roham, Sipos Orbán, Székely hadosztály, Taksony fejedelem, Tass vezér utcák, továbbá Tárkányi emlék, Tohotóm vezér, Thó-

kóly, Tulipán, Tűzharcosok-tere, Vadasz, Vajda-Hunyad, Virág Benedek, Zagoni Dezső és Össi állomás.

REGGEL 8 ÓRÁTÓL DELUTAN 2 ÓRAIG

Az élelmezési jegyek a fenti megjelölt helyeken naponta reggel 8 órától délután 2 óráig vehetők át a háztulajdonosok, illetve megbízottjaik által. — Minden háztulajdonos, illetve megbízottja a jegyek átvételére köteles magával hozni a házban lakók vásárlási könyveit, a lakók hatósági nyilvántartását, valamint az 1942. szeptember hó 1-vel lejárt élelmi-szerjegyek kasséróját, melyek felmutatása ellenében a háztulajdonos, illetve megbízottja átveheti az 1942. évi október hó 1-től 1942. december hó 31-ig érvényes bíró élelmi-szerjegyeket, melyeket 24 órán belül köteles a ház lakóinak átadni és a kasséróján elismerni.

Minden esetleges, időközben történt változás miatt az indokoltam át nem adott élelmi-szerjegyeket, a kiosztást végző háztulajdonos október 1-től 3-ig elismervény ellenében köteles visszaszolgáltatni Nagyvárad thj. város Közélelmezési Hivatalának.

Felhívom a háztulajdonosok, illetve megbízottjaik figyelmét, hogy azokban a város részekben, ahol az élelmi-szerjegyeket házról-házra fogják a Közélelmezési Hivatal tisztviselői kikézesíteni, hogy kikézesítési idő alatt az 1942. szeptember 21-től 30-ig az általuk kezelt ház nyilvántartó könyve bármikor kézbesítést végző tisztviselőknek rendelkezésre álljon.

Azok, akik október 1-ig jegyeiket nem, vagy hiányosan kapták meg, azok a jegyeknek pótlása végett a Közélelmezési Hivatalban folyó évi október hó 1-től 4-ig jelentkezhetnek.

A háztulajdonos, vagy megbízottja a fenti rendelkezések pontos betartásáért és az általuk átvett élelmi-szerjegyek rendeltetésű szétosztásáért büntetőjogi felelősséggel tartoznak.

Nagyvárad, 1942. szeptember hó 18-án
Dr Soós s. k., polgármester

Szeptember 30-ig lehet beváltani a szeptemberi cukorjegy utolsó szelvényét

Nagyvárad thj. város polgármestere 7407—1942. k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

A m. kir. Közélelmezési Miniszter Úr 109.8000—1942. számú rendelete 3. paragrafusának 3. bekezdése értelmében felhívom Nagyvárad thj. város közönségének figyelmét arra, hogy a folyó évi szeptember havi cukorjegy utolsó jegyszelvényét az 1942. év szeptember hó 30. napja után beváltani nem szabad.

A kereskedők a fentjelzett ideig beváltott jegyszelvényekkel folyó évi október hó 2. napjának déli 12 órájáig kötelesek elszámolni a Közélelmezési Hivatalban. A jelzett időn túl nem számol el szeptember havi cukorjegyszelvényeket a Közélelmezési Hivatal.

Nagyvárad, 1942. szeptember 16.
Dr Soós István s.
polgármester.

Gyepvetőmagot oszt ki a kormány.
A MTI jelenti: A közlegetők megjavítására a kormány a jövő gazdasági évre is nagyon kedvező áron gyepvetőmagot oszt ki legeltetési társulatok és 500 holdon aluli birtokok közt.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12—27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30, félévre 15, egy óra 2.50 pengő.
 Postatakarékpénztári csekkszámánknak száma: 72.301.
 Kézírtokat nem adunk vissza.

VITEZ BÉLDY ALAJOS ALTÁBORNAGY SZEMLÉT TARTOTT A BÉCSI MAGYAR LEVENTÉK FELÉTT. (Bécs. MTI). Csütörtökön az európai ifjúsági szövetség bizottságai folytatták tanácskozásait. A Vitéz Béldy Alajos altábornagy elnökléte alatt megalakult katonai előképző bizottság is összeült s vitéz Béldy Alajos hosszabb beszédet mondott, amelyben vázolta a bizottság munkakörét. Csütörtökön délután vitéz Béldy Alajos altábornagy megszám-
 lélte a bécsi magyar levéntéket a Collegium Hungaricumban. Ez a levéntecsapat 1942. május 31-én alakult meg. Tagjai a bécsi magyar kolóniai levante-köteles fiai, valamint a Bécsben dolgozó levante-köteles ifjak.

Berlinbe repült a görög élelmezési miniszter. Athénből jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Gotzamaniás pénzügyminiszter, aki egyúttal a termeléssel összefüggő valamennyi miniszterium vezetője is, hivatalos közlés szerint csütörtökön délelőtt repülőgéppel Berlinbe utazott, ahol tanácskozást folytat Görögország gazdasági helyzetéről. Berlinből Rómába megy és ott is megbeszélést folytat illetékes tényezőkkel különféle kérdésekről.

MENNYI NYUGDIJPÓTFILLÉRT SZÁMITANAK FEL A VIDÉKI SZINTÁRSULATOK? Az Országos Színészegyesület Nyugdíjintézete az új évad küszöbén felhívással fordult a vidéki színházvezetőkhez a tagok nyugdíjállításával kapcsolatban. A vidéki társulatok a páholyok után 20 és 30 fillér, az egy pengőn felüli jegyek után 10 fillér, az egy pengőn aluli jegyek után 6 fillér, az állóhelyek után két fillér nyugdíjpótfillért tartoznak fizetni. A bérletek és kedvezményes jegyek után szintén fizetniük kell a jegypótfilléreket, amely összeget a közönség a jegyáron felül tartozik fizetni. Ifjúsági és a katonaság részére rendezett előadásoknál a jegypótdíj a bruttó bevétel két százaléka. A színházvezető erkölcsi és anyagi felelősséggel tartozik a pótfillérek szabályos elszámolásáért és befizetéséért. (Magy. Tud.)

Elfogta a spanyol rendőrség Gonzalest, a hírhedt vörös tábornokot. Madridból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: A spanyol rendőrségnek hosszas nyomozás után sikerült elfogni Guerrero Gonzalest, a „szabó” néven ismert, hírhedt vörös tábornokot, aki a spanyol polgárháború alatt sok kezdetlenséget követett el. Rémtettei közül a legismertebb volt, amikor a Badajoz tartományban levő Casurában a foglyokat benzinnel leöntötte és eleve-
 nen elégettette.

Pályázati hirdetés. Az Ipartestület pályázatot hirdet egy pénzbeszedői állás betöltésére. Havi javadalom 50 pengő fix és a beszedett tagsági díjak összegének 10 százaléka, ami évenként cca. 1500—2000 pengő. Kérképpárral rendelkezők előnyben részesülnek. Nagyvárad, 1942. szeptember hó 18. Elnökség.

Ujabb halálos ítélet az elsötétítés alatt elkövetett lopásért. Zilahról jelentik: (MTI) Az itteni törvényszék rögtönítélő tanácsa Szilágyi Károly nagydobai lakost, az elsötétítés ideje alatt elkövetett hatrendbeli lopásért halálra ítélte.

ZÁROLJÁK AZ IDEI TERMÉSU GABONÁT TÖRÖKORSZÁGBAN. (Istanbul. MTI.) A Német TI jelenti: Az ankarai rádió jelentése szerint pénteken kormányrendelet jelent meg a hivatalos lapban, amely elrendeli az 1942. évben termelt egész gabonamennyiség zárolását. Csak a kormány által megjelölt állami szükségleten felüli mennyiséget szabadítják fel a rendszeres kereskedelmi forgalom számára.

Felhívás. Nagyvárad t. Városi Közlölet Szövetkezet felhívja a többgyermekes szegénysorsú családokat, hogy a Hágó-ut mentén november hó 1-én kiosztásra kerülő 40 lakásos telepén hosszulejárati törlesztéses házzuttatásban részesülhetnek. Az igénylők kérelmüket nyújtsák be Nagyvárad t. Városi Közlölet Szövetkezet igazgatóságához címezve, gróf Teleky Pál utca 3. szám alatt levő hivatalánál szeptember hó 30-ig. Dr. Soós István, polgármester, szövetkezeti elnök.

FELHÍVÁS. Mindazok levante-köteles ifjak, akik az ejtőernyős szakosztályba jelentkeztek, vagy még ezután öhajtanak a szakosztály tagjai lenni, folyó hó 19-én délelőtt a parancsnokságon jelenjenek meg.

Tiszti aranyéremrend honvéd- és csendőrtisztek számára. A MTI jelenti: A Kormányzó Ur a honvéd és csendőrtisztek részére tiszti arany Erdemrendet alapított. Az erről szóló rendelet a hivatalos lap pénteki számában jelenik meg.

Kötelező légoztalmi előadást tartanak minden nap a városházán

A Légoztalmi Ligához beérkező számtalan panasztevésből és érdeklődésből megállapítható, hogy az alapos kiképzés ellenére a lakosság nincsen tisztában azzal, hogy légi riadó esetén mi a teendője és sok esetben maguk a parancsnokok is ahelyett, hogy erélyes intézkedéseikkel a rendet, nyugalmat, fegyelmet biztosítsák, tanácstalanok és teendőiket elhanyagolják.

Eppen ezért szükségesnek tartjuk, hogy a házparancsnokok és helyettesek részére röviden összefoglaljuk azt, hogy a honi légoztalmi készség, illetve egy ellenséges légitámadás esetén mi a teendőjük.

Ezért folyó hó 16-tól kezdve minden délután fél 7 órakor félórás rövid előadást tartunk a városháza közgyűlési termében, ahová alkörzetenként a parancsnokok és helyetteseket, — ahol ezek változása miatt új parancsnokok és helyettesek kiképezve még nincsenek, a háztulajdonosokat — saját érdeklődésben, kötelezőleg elvárjuk, az alábbi beosztás szerint:

16-án, szerdán délután fél hétkor: Körös jobb partján fekvő Olaszi városrész a Mikszáth Kálmán-utca páratlan oldalával bezárólag; a II. alkörzet. **17-én, csütörtökön délután fél hétkor:** Körös jobb oldalán fekvő Olaszi városrész többi része, a Mikszáth Kál-

mán-utca páros oldalától kifele; I. alkörzet. (Michel Angelo-utca, Vitéz János-utca és a vasút által határolt rész kivételével). **18-án, pénteken délután fél hétkor:** Mezei Mihály-utca és Rulikovszky-út, Gál Mózes-utca és a Körös által határolt V. alkörzet egészen a laktanyáig. **19-én, szombaton délután fél hétkor:** Mezei Mihály-utca, Rulikovszky-út, Körös, Mussolini-tér és Ghillányi-utca által határolt IV. alkörzet. **20-án, vasárnap délelőtt 10 órakor:** Velence városrész a Ghillányi-úttól a Velence állomásig terjedő III. alkörzet. **20-án, vasárnap délelőtt 11 órakor:** Óssi telep és a Vitéz János — Michel Angelo utcától a vasutig terjedő rész házparancsnokai, illetve háztulajdonosai.

Nyomatékosan felhívjuk a házparancsnokok és helyettesek figyelmét arra, hogy a házparancsnok, vagy helyettese, aki kötelezőleg nem tudja, vagy azt nem teljesíti, az idevonatkozó honvédelmi miniszteri rendeletek értelmében ha mulasztása nem csak súlyosabb elbírálás alá, kihágást követ el, ami szintén büntetést von maga után. Itt van már a legfőbb ideje annak, hogy a házparancsnokok és helyetteseik felelősségük tudatára ébredjenek és kötelességeiket teljesítsék. **Légoztalmi Liga Nagyvárad Csoport Elnöksége.**

Korona Filmszínházban

Egy lány, aki mindent tud

Szombattól **ELHAGYATVA.**

Pénteken utoljára **Magda Schneider** film.

Elsötétítés miatt előadások csak 5 és 7 órakor.

KIK NYERTEK A SORSJEGYEN?

Az Osztrálysorsjáték mai húzásán húsz-ezer pengőt nyert 67.380, 96.490, öt-ezer pengőt 7862, négyezer pengőt 12.444, kétezer pengőt 560, 49.964, 54.558, 66.234, 89.214 számú sorsjegy. (Felelősség nélkül.)

A ZSIDÓTÖRVÉNY EGYES KÉRDÉSEINEK BIRÓI GYAKORLATA címen nagy érdeklődést keltő könyvet írt ifj. dr. Nagy Béla budapesti ügyvéd. Az aktuális könyv ismerteti a Kuriának a szinleges iparüzés kérdésében elfoglalt álláspontját és egész sereg érdekes esetet sorol fel, amelyekben a legfelsőbb bíróság megállapította a strómanságot, illetve amelyekben kimondta, hogy az illető nem tekinthető strómának. Feldolgozta a szerző a csendes társasággal, az alkalmazottak elbocsátásával, illetményeivel és nyugdíjával, továbbá a törvénytelenítéssel, vallásváltoztatással, anyakönyvi bejegyzés kiigazításával, valamint a zsidótörvény más rendelkezései folytán hozott különféle bírói határozatokat is. A könyv a Feldmann-féle könyvkereskedés (Budapest, V., Markó-utca 25.) kiadásában jelent meg és ára három pengő.

Fontos rendeletek a hivatalos lapban A MTI jelenti: A hivatalos lap pénteki száma rendeletet közöl a zárolt bőr beszállításáról, valamint azoknak a könyveknek, naptáraknak, füzeteknek beszállításáról, amelyeknek forgalombahozatalát a kormány nem engedélyezte.

UJ RENDŐRÓRSZÓBA ÖSSIBEN.

Nagyvárad. Saját tud. Mint értesülünk, a rendőrség új órszobát létesített az Óssi-telepen. Az új órszobában 8 rendőr teljesít szolgálatot a régi vámpülete helyiségében.

Willkie Königsbergben. Amszterdam-ból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Willkie csütörtökön Kuybisevbe érkezett.

UJ RENDŐRTANÁCSOS NAGYVÁRADON. Nagyvárad. Saját tud. A nagyvárad rendőrségén péntek reggel foglalta el hivatalát dr. Döményi Béla rendőrtanácsos, aki Nagyváradról érkezett városunkban.

Rendelet a borkereskedők fel nem használt pincéinek és üres hordóinak igénybevételeiről

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A magyar királyi miniszterium rendeletet adott ki a borkereskedők fel nem használt pincéinek és üres hordóinak, valamint egyéb tárgyainak az 1942. évben termelt must vagy bor és ezek melléktermékei erjesztése céljából való igénybevétele tárgyában. A rendelet értelmében a borkereskedők a tulajdonukban levő, vagy általuk bérelt, de must, bor és melléktermékei elhelyezésére teljesen ki nem használt pincéiket, valamint mustnak, bornak, stb. befogadására alkalmas hordókat, vagy tartályokat, ha azokat a szőlészeti vagy borászati felügyelőség felszólítására nyolc nap alatt használatba nem veszik, kötelesek a felügyelők felszólításra az általuk kijelölt személyeknek a megszállt időben használatra átengedni. Az átengedésre a borkereskedőket csupán az 1942-ben termelt mustnak, bornak, stb. tartása céljából és csak az 1942. december 31-ig hozott határozattal lehet kötelezni és a használat idejét legfeljebb 1943. augusztus 31-ig terjedő időre lehet megállapítani. Átengedés esetén az átvevő használat címén köteles használati díjat fizetni az átadónak.

Október 15-ig be kell szolgáltatni a ponyvát

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Budapesti Közlöny pénteki száma közli az ipariügyi miniszternek 60.000—1942. Ip. M. számú rendeletét a rotációs és az íves nyomópapírosnak könyv, naptár vagy füzet előállítására való felhasználásáról szóló 4.300—1942. M. E. számú rendelet 8. §-a utolsó bekezdésének végrehajtása tárgyában.

A rendelet szerint a kiadó, valamint a terjesztéssel és a forgalombahozatallal foglalkozó személyek és vállalatok kötelesek a 4.300—1942. M. E. számú rendelet 8. §-ának első bekezdésében említett ilyen könyveknek, naptáraknak vagy füzeteknek az 1942. évi szeptember hó 15-én birtokukban maradt példányait, amelyeknek terjesztésére, forgalombahozatalára vagy forgalomban tartására a miniszterelnöktől engedélyt nem kaptak a Magyar Papirosipari Nyersanyagbeszerző Korlátolt Felelősségű Társaságnak az 1942. évi szeptember hó 25. napjáig vételre felajánlani és 1942. évi október hó 15. napjáig beszállítani.

Milyen foglalkozási ágakban keresnek munkát és találják elhelyezkedést a váradi munkanélküliek?

Nagyvárad. A nagyváradi állami Munkaközvetítő Hivatal 1942. évi szeptember hó 16-án kelt kimutatása szerint az elmúlt héten elhelyezett 131 egyént.

Jelenleg foglalkozást kaphatnak:

11 cipész, 1 cukrász, 2 bognár, 1 borbély, 1 hentes, 2 kifizető-szolga, 4 szakácsnő, 1 szállodai segédmunkásnő, 1 cipőfelsőrész-készítőnő, 2 bejáró-takarítónő, 4 mindeneslány.

Foglalkozást keresnek:

46 ipari szakmunkás, 6 gyári betanított és egyéb segédmunkás, 4 üzleti alkalmazott, 7 magántisztviselő (nő), 32 állandó háztartási alkalmazott, 6 bejáró-takarítónő, 5 mindenes szolga, 5 mindenes szakácsnő, 1 kerécsz.

Betöltendő tanonchelyek:

2 cipész, 2 nyomdász, 2 asztalos, 1 villanyszerelő, 1 műszerész, 2 kereskedő

Elhelyezést kereső tanoncok:

1 nyomdász, 1 autószerelő, 1 mérlegkészítő, 1 lakatos, 1 kereskedő, 1 géplakatos.

Munkakereső ipari szakmunkások: asztalos 7, bádigos 2, cipész 1, cipőfelsőrész-készítő 1, faesztorgályos 1, gépész 8, gépkezelő 2, gépkocsivezető 1, kovács 3, kövező 1, lakatos 6, sütő 2, szabó 3, nőiszabó 2, szobafestő 1, szücs 3, villanyszerelő 1, vendéglői alkalmazott 2.

A közvetítés teljesen ingyenes. A munkakeresők személyesen jelentkezzenek.

RÁDIÓ

SZOMBAT, SEPTEMBER 19.
Budapest I.

- 6.40 Ebesztő. Torna. Hírek. Közlemények. Reggeli zene.
- 10.15 Folyamérők szalonzenekara.
- 11.20 Ninon Vallin és Marcel Journet énekel.
- 11.40 Hogyan főzzünk olajjal? Keresztos Ferencné előadása.
- 12.10 A Mária Terézia 1. honvédegyalogezred zenekara.
- 13.30 Honvédeink üzenek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 14.00 Szórakoztató zene.
- 15.20 Veress Károly cigányzenekara.
- 16.15 Makay Gusztáv előadása Ambrus Zoltán. Midász király c. regényéről.
- 17.20 Buttola Ede tánczenekara.
- 17.45 A Szentkereszt felmagasztalása. Dercsényi Dezső előadása.
- 18.00 Muszorgszkij-Rával: Egy kiállítás képei.
- 19.35 Hangképek innen-onnan.
- 19.20 A front szava. Vitéz Csikós Jenő verseit elmondja Naszodý Sándor.
- 19.40 Richter Magda zongorázik a magyar-szlovák művészcsere keretében.
- 20.05 Abonyi Géza előadása.
- 20.15 Könnyű zene, könnyű percek.
- 22.10 Úzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 23.20 Muni Elek cigányzenekara.

Keresztény magyar

keresztény

nagyarnál vásárol

SPORT

Nem változik a NAC felállítása a Szolnok ellen

Biztató formát árukt el a csapat a csütörtöki kétkapus edzésen

Nagyvárad. Csütörtök délután alapos edzéssel folytatta a NAC Szolnok előtti készülődését. Az Erzsébetligeti pályán valamennyi játékos megjelent, még Perényi is, aki pedig napokig a térdét fájlalta, úgy hogy, amikor Rónay edző maga köré gyűjtötte a társaságot — teljes volt a létszám. Bemelegítő mozgás vezette be a tegnap délutáni gyakorlást, amit jól felépített erőnlétfokozás és egy egészen rövid kétkapus játék követett.

A csapat mozgása frisseséget és nagy játékkedvet árukt el, amit azonban „Roncza-mester” azzal fékezett — *majd Szolnokon*. A csapat összeállítását — mint arra már utaltunk — változatlan. A Szegedet verő tizenegy utazik el a tiszparti városba. A csapat szombaton indul útnak, míg a „B-közép” különítmény vasárnap reggel utazik el a csapat után.

(Szolnok.) A Szolnok legutóbbi kétkapus edzése nem a legjobb han-

gulatban folyt le. A sérültek száma — mint szolnoki levelező munkatársunk közli — még szaporodott. Kis-péternek a cipője Diósgyőrött feltörte a lábát, úgyhogy a nagyszerű játékos nem is vetkőzött le. Hiányzott az edzésről Szücs is, akinél komoly vakbél fájdalmak léptek fel. Könnyen megtörténhet, hogy vasárnap posztján helyettesről kell gondoskodni. Nem volt kint az edzésen Selmeczi sem, akii szabadságon van és így felmentést élvez.

Mindezek után a „nagyok” csapata igen tartalékosan festett és ennek megfelelőleg csak keservesen győzött 4:2 arányban a tartalékok ellen.

Móré edzőnek és a vezetőségnek nagy gondot okoz, hogy Váradi ellen hogyan álljon ki a csapat. Végleges összeállítás csak a pénteki záróedzés után várható.

Szolnokon nagy érdeklődés előzi meg a vasárnapi mérkőzést.

Arany-, ezüst-, briliáns tárgyak, svájci anker órák vétele, eladása, szakszerű alakítása, javítása **Ács Tibor,** Széchenyi tér 6.

Hatalmas érdeklődés nyilvánul meg Kelet és Délkelet atlétáinak összecsapása iránt

A NAC vasárnap Szolnokon játszik, de a sportrajongó közönségnek minden igényét kielégítő szenzációs műsorról gondoskodtak az atléták a Kelet-Délkelet válogatott mérkőzés megrendezésével. Sőt ezt a pompás programot még „túlzsúfolták” az országos női versenyyel és egy kosárlabda mérkőzéssel. Mindent összevetve olyan atlétikai program ígérkezik, amilyenhez fogható még nem volt Nagyváradon. Kelet, azaz Debrecen, Szolnok, Nyiregyháza és környéke. Délkelet pedig Kolozsvár és Nagyvárad legjobb atlétáit indítja ezen a válogatott viadalon, akik megcsillagtatják a modern atlétika minden szépségét, amit klasszikus mozgásban és a legmagasabbfokú versenyküzdelemben nyújthatnak. Budapest és a

egy száll atlétanőt állítunk Oláh Irma személyében, de ő megállja a helyét, azaz megugorja a magáét, amivel győzhet is.

Annál több lányt állítunk ki a II. osztálynak női versenyyen, akik bizonyítják, hogy a női atlétika Budapest után Nagyváradon a legjobb az országban.

Tehát izgalmasnál izgalmasabb férfi és női számokban gyönyörködhet a váradi közönség és ami a fő, nagyon olcsó helyárak mellett, mert az a célja a rendezőségnek, hogy népszerűsítse az atlétikát.

A Kelet-Délkelet válogatott mérkőzés vasárnap délután pontosan fél 3 órakor kezdődik, tekintettel a túlzsúfolt műsorra. Sőt mivel fél 3-tól este 7 óráig 24 férfi és női számból

Férfi ruhákat használtak, MOLNÁR használatra üzletében legjobban vehet, eladhat Bémer-tér 1. (udvarban) Hívásra házhoz jövök.

vidék legkitűnőbb atlétái pedig bemutatják, hogy a mai nőnek éppen olyan természetes és szép lehet a mozgása, mint amilyen a klasszikus kor görög nőinek lehetett.

Tima, Kiss Gy., Biró, dr. Kapros és Bérty országos bajnokok és válogatott atléták mellett fölvonul Kelet és Délkelet összes kiváló atlétája és köztük bemutatkoznak az annyi szép sikert elért nagyváradiak is, akiket sajnos, az eddigi pályahiány miatt nem ismerhetett meg a hazai közönség. Váradról Krupka, Kiss, Janza, Lerchner, Osztopányi, Gáll, Szarvas, Gyimesi, Majtényi, Csapó, tehát szép számmal lettek beválogatva Délkelet csapatába.

A magyar bajnoknőkkel szemben, mint Gyarmati Olga, Lieszkovszky Rohrman Mária, Fekete Ilona, Tolnai Ilona és Nagy-Rózi, — mi csak

álló versenyt nem lehet lebonyolítani, a rendezőség úgy határozott, hogy egy-két férfi és II. osztályú női számot d. e. fél 11 és 12 óra között rendez. Délutánra a legszebb, legizgalmasabb atlétikai számokat hagyták, úgyhogy fél 3-tól 7 óráig lesz mit élvezni az igazi sportot kedvelőknek. Tehát figyelmébe ajánljuk a közönségnek, hogy már fél 3 órára pontosan jelenjen meg.

FELHÍVÁS

Az atlétikai verseny rendezősége felhívja Szuhovszky, Becsij, vitéz Zengő, Koppány, Hideg, Soltész, Bányai, Varga, Szöcs, Nagy urakat, hogy szombaton este nyolc órakor az NSE klubhelyiségében, Szilágyi Dezső-u. 5. megbeszélés végett megjelenni szíveskedjenek.

Törekvés közgyűlés vasárnap 20-án

A Törekvés vasárnap délelőtt fél 10 órakor a Magyar Házban rendkívüli közgyűlést tart.

A napirend fontosságára való tekintettel kérjük minden tag okvetlen megjelenését. *A vezetőség.*

APROHIRDETÉSEK

Lakás

Elcserélném nagyváradi központi 2 szoba hallos, összkomfortos lakásomat budapesti 3 szoba hallos összkomfortosra. Ajánlatokat „Csere” jellegre kiadoba. 71

Adás-vétel

Eladó olcsón 2 új ház Révay Miklós utca 7. Középső telep. 80

Eladó Nemzetközijog. Dr. Baditz, Miskolc. 889

Jó állapotban lévő billiárd asztalt megvételre keresünk. Hangya szövetség, Bihardiószeg. 77

Vennék jó márkájú zongorát. Cim kiadoba. 73

Gróf Tisza István utj volt Aradi ut) újságárusítóbódé eladó. érdeklődni a kiadóhivatalban

Különféle

Paragázzal poloskát, molyt, tetveket, azok petéit falból, padozat alól, bútorból, felelősséggel irtja. **Paragáz** szolgálat. Szilágyi-utca 7. szám. Telefon: 14-21. 664

15.000 pengő tőkével társulnék. Cimet „Keresztény tőke” jellegre a kiadoba. 74

Kölcsönöket folyósít házjavításhoz Gazdák és Kisiparosok Hitelszövetkeze. Bethlen István 6. 8

Allást keres

Öskeresztény tisztviselő gyakorlati állást keres. Cimet „Tisztviselő” jellegre kiadoba. 70

Hentes és mészáros segéd, hosszú gyakorlattal alkalmazást keres. Cimet a kiadoba kér. 45

Allást nyec

Érettségizett fiatalembert vagy leányt irodai munkára felvesszünk Cim kiadoban. 79

Váradi körjegyzőségnek (nagyváradi járás) egy, a közigazgatási teendőkben jártas férfi kisegítő havi 125 P díjazás mellett azonnal alkalmazást nyer. Ajánlatok okmányolandók. Rogge Károly vezetőjegyző. 80

Tanulólányok, növendékek iparművészethez fizetéssel felvétetnek. Szabadság-utca 10. ajtó 9. 81

Kereskedelmi vállalat perfékt gyors- és gépirónót keres. Jelentkezni: Kapisztrán János tér 22. 75

Reggel 8-2-ig keresek lehetőleg németül beszélő nőt, két gyermekem mellé. Balogh főmérnök. Horthy M.u. 32. I. e. 69

Vendéglőnkbe kauciókepes, képesített nő vendéglőst keresünk mielőbbi belépésre. Hangya szövetség. Bihar, diószeg. 76

Gépirásban jártas, jó számoló férfit vagy nőt azonnal felvesszünk. Szilágyi Dezső-u. 6. Shell. 72

KIADÓTULAJDONOS.

SEBENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelőszerkesztő: *kiadós kiadó.*
Dr. Paál Árpád **Dr. Scheffler Ferenc**
Szent László-nyomda R. T.
Igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.